

ЛІНГВОКОГНІТИВНІ АСПЕКТИ ВІДЧИСЛІВНИКОВИХ СЛУЖБОВИХ СЛІВ ALONE, ONLY, BETWEEN НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ

Ткаченко В. В., студ. гр. ПР-71

Частки *alone* та *only* відносять до модальних часток. У реченні вони вживаються з окремими словами або групами слів та займають препозиційне або постпозиційне положення. Модальні частки характеризуються:

- неможливістю самостійного номінативного вживання та утворення синтагми або словосполучення;
- відносною стабільністю реченневого змісту;
- специфічною неперекладністю;
- неможливістю визначення іншими словами (за винятком іншої частки).

Денумератив *alone* - похідна одиниця від словосполучення *all but one* або від староанглійського *all (entirely) one*. *Alone* - композитне слово, яке вказує на означення чи предикатив.

Як частка денумератив *alone* виокремлює референт та може змінюватися іншими словами. *Alone* - це іменникова постпозиційна частка.

I doubt if he had a single pair of underdrawers that was whole in the seat, but he was going to sue me, Sheriff Sullivan, the Town of Derry, the County of Penobscot, and God alone knows who else (Stephen King *It*, p.181).

В наведеному прикладі частка *alone* вживається після іменника. Маємо конструкцію (Noun + Particle), частка *alone* в постпозиції.

Any of these seven alone would have been its meat and drink, and if they had not happened to come together... (Stephen King *It*, p.409).

Даний приклад свідчить про те, що від числівникова частка *alone* може вживатися і після числівника (Num. + Particle).

Only - це вторинне конструювання, секундарне від числівникове утворення від *one+-like*. Це слово утворилося шляхом словоскладання та стягнення. Слово походить від староанглійського варіанту *aplic*, від *an one + -lic, -ly*.

Only - це універсально частиномовна частка, яка може з'являтися в різних синтаксичних позиціях. *Only* має високу частотність вживання, велику кількість синтагматичних та парадигматичних зв'язків. Денумератив *only* як частка зазнав конверсії, тобто переходу однієї частини мови в іншу: Adj→Adv→Particle.

Семантична наповненість частки *only* є очевидною із контексту в оточенні сусідніх слів. Наприклад: She usually giggled at this pet name, but now she only looked at him with a painful childlike solemnity (Stephen King *It*, p. 39).

"I only realized earlier tonight that there were such things as old days, at least as far as I myself am concerned." (Stephen King *It*, p.66)

Вищенаведені приклади свідчать, що в реченні відчислівникова частка *only* часто знаходиться у постпозиції іменника або займенника та у препозиції дієслова. Маємо Noun (Pronoun)+Particle+Verb. Денумератив *only* можна легко замінити чи зовсім вилучити з речення, що свідчить про те, що денумератив *only* виступає часткою.

Походження денумератива *between* від числівника *two* визначає парадигму його значень у домені службових слів.

Слово *among* утворює зі словом *between* опозицію, оскільки співвідноситься з множиною більше двох одиниць. Хоча в деяких випадках денумератив *between* може співвідноситися і з більшою кількістю актантів, зберігаючи при цьому своє вихідне значення.

Службове слово *between* може вживатися перед числівником.

Here we seem to have an entirely different set of circumstances with no relationship between the two (Agatha Christie. *Murder on the Links*, p.16).

Перед займенником.

Still undoubtedly there must have been many scenes of recrimination between them in the last few months? (Agatha Christie. *Murder on the Links*, p. 36)

Службове слово *between* має велику кількість синтагматичних та парадигматичних зв'язків. В реченні денумератив *between* може вживатися в найрізноманітніших варіаціях.